

KOONGA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Koonga

29. märts 2012 nr 5

Koonga valla teede kasutamise ja kaitse eeskiri

Määrus kehtestatakse «Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse» § 6 lg 1 ja «Teeseaduse» §5¹, § 14, § 25 lg 3, § 37 lg 1 p 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

Käesolev määrus sätestab Koonga valla (edaspidi *vald*) avaliku kasutusega kohalike teede haldamise, kasutamise ja kaitse korraldamise alused ja nõuded.

§ 2. Mõisted

(1) **Tee** – maantee, tänav, jalgtee ja jalgrattatee või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis.

(2) **Kohalik tee** (edaspidi *vallatee*) – avalikuks kasutamiseks mõeldud kohalik maantee, tänav, jalgtee, jalgrattatee või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis ning eratee, mis on Teeseaduse § 4 lõikes 3 sätestatud korras valla ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel avalikuks kasutamiseks määratud. Kohalike teede nimekiri määratakse vallavolikogu otsusega ning teede valdajaks on Koonga vald.

(3) **Eratee** – tee, mis paikneb juriidilise või füüsilise isiku kinnisasjal. Erateed võib kasutada ainult kinnisasja omaniku loal, välja arvatud alarmsõidukid ja erakorralise või sõjaseisukorra ajal kaitseväge sõidukid. Erateede avaliku kasutamise tingimused määratakse eratee omaniku ning kohaliku omavalitsuse vahel sõlmitava lepinguga.

(4) **Jalgtee ja jalgrattatee** – tee, mis on ehitatud ja kohandatud kas ainult jalakäijate, nii jalakäijate kui ka jalgratturite või ainult jalgratturite liiklemiseks.

(5) **Teemaa** – maa, mis on õigusaktidega määratud liiklemiseks, tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks. Tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

(6) Kohaliku maantee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ja teelt lähtuvate ohtlike mõjude vähendamiseks kehtestatakse teega külgnevatel maavaldustel väljaspool teemaaad **kaitsevöönd ulatusega kakskümmend (20) meetrit kummalegi poole äärmist sõiduraja telge**, mille piires kehtivad maaomanikele ja maakasutajatele erinõuded.

(7) Olenevalt pealiskihist jagunevad teed:

7.1 **mustkatttega tee** - asfalt-, tsementbetoon- vms katttega, ka munakivitee;

7.2 **kruusatee** – kruusast, kruus- või killustikliivast või killustikusõelmetest tee;

7.3 **pinnasetee** – looduslik tee, ilma kattekihita.

§ 3. Nõuded vallateede kasutajatele

(1) Keelatud on kahjustada ja risustada teed ja tee kaitsevööndit. Tee omanikul on õigus nõuda kahjustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

(2) Vallateel liiklevate sõidukite gabariidid, parameetrid ja seisund peavad vastama liikluseeskirjale ja sõidukite tehno seisundi nõuetele.

(3) Teekattel tohib sõita niisugune sõiduk, mis toetub teepinnale pneumaatiliste või elastsete rehvidega (roomikutega) ja hobusõiduk.

- (4) Neid sõidukeid, mille rattad, roomikud või muud konstruktsiooniosad või veos võivad rikkuda teekatet, rajatisi, liikluskorraldusvahendeid ja teisi tee-elemente või teemaad, kui viimane ei ole selliste sõidukite liiklemiseks kohandatud, tuleb vedada eriveeremiga (treiler). Nimetatud sõidukid võivad kattega teed ületada, kui kasutatakse abivahendeid, mis hoiavad ära teekatte rikkumise.
- (5) Vallateel on keelatud teha selliseid sõidukite avariitöid, mille ajal võib kattele sattuda mootorikütust, määrdeaineid või muid teekatet lagundavaid aineid. Avariitööde hädavajadusel tuleb rakendada teekatte kaitsmiseks tõhusaid meetmeid.

§ 4. Tegevus vallateel ja tee kaitsevööndis

(1) Vallateel ei tohi:

- 1) lõhkuda teekatet;
- 2) sulgeda või tõkestada sõiduteed ja rajatisi mistahes esemete, sõidukite või veostega;
- 3) sõita neil teosadel, mis on liiklemiseks suletud;
- 4) sõita või manööverdada teemulde nõlvadel ning külgkraavides;
- 5) sõita teele ning sealt maha neis kohtades, kus puuduvad peale- ja mahasõidud;
- 6) ummistada sildade, truupide avasid, teekraave ning takistada vee juhtimist teemaalt;
- 7) ladustada teele ja lähemale sõidutee servast kui kaks (2) meetrit, kraavide olemasolul kraavi teljest, materjale, mis võivad kahjustada teed või keskkonda (metsamaterjal, ehitusmaterjal, kemikaalid, väetised, sõnnik jms), piirata teel nähtavust või ohustada muul viisil liiklust;
- 8) teele või teemaale maha loopida või panna prahti;
- 9) jätta teemaale järelevalveta kariloomi;
- 10) sõita põllutööde tegemisel ümberpööramiseks maaharimismasinatega põllult välja teele;
- 11) muuta teeseisundit nii, et liiklemise ohutus pole tagatud.

(2) Vallatee kasutamine liiklusväliseks otstarbeks (massiüritused, müügikohad, jms.) võib toimuda ainult tee omaniku kirjalikul loal. Vallavalitsus võib selle eest võtta tasu tema poolt määratud ulatuses.

(3) Vallavalituse loata ei tohi vallateel:

- 1) sulgeda liiklust;
- 2) maha võtta, ümber tõsta, juurde panna või kinni katta liiklusmärke ja muid liikluskorraldusvahendeid, samuti eemaldada nendelt katteid;
- 3) paigutada teele ja teemaale töövahendeid, materjale jms., oma tegevusega kaitsevööndis ei tohi halvendada liiklustingimusi teel;
- 4) projekteerida ja ehitada teemaale ja kaitsevööndisse mistahes hooneid või muid rajatisi;
- 5) rajada teele täiendavaid maha- ja pealesõiduteid;
- 6) rajada teemaale ja kaitsevööndisse müügipunkte ja muid teeninduskohti (ka ajutisi ning seal olevate hoonete baasil);
- 7) paigaldada teabe- ja reklaamivahendeid teemaale ning kaitsevööndisse;
- 8) korraldada spordivõistlusi ja teisi rahvaüritusi, samuti ei tohi seda teha tee kaitsevööndis;
- 9) teha mullatöid teemaal;
- 10) takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;

§ 5. Teehoid

(1) Vallateede teehoidu korraldab vallavalitsus. Vallateede olukorrast ülevaate omamiseks koostab vallavalitsus Koonga valla teede registri. Registri pidamise korra kinnitab vallavalitsus.

(2) Valla teehoiukava koostatakse kolmeks (3) aastaks ja seda tuleb igal aastal läbi vaadata ja vajadusel korrigeerida. Teehoiukava kinnitab Konga Vallavolikogu (edaspidi *vallavolikogu*) oma otsusega.

(3) Teehoiukavas käsitletakse teetööde kavandamist, teede ehitamist, remontimist, hooldamist ja teekasutuse korraldamist ning tee haldamisega seotud muud tegevust.

(4) Teehoiukavas sisaldub:

- 1) ehitatavate ja remonti vajavate teede nimekiri;
- 2) hooldustööd vallateedel (greiderdamine, lumetõrje).

- (5) Teehoiutöödeks koostatakse kulude kalkulatsioon. Uue tee ehituse aluseks on projekt ja eelarve.
- (6) Teehoiukulude eelarve on valla iga-aastase eelarve osaks.
- (7) Teehoiutööde teostamise ajal tagab liiklusohutuse korraldamise teehoiutöö tegija.

§ 6. Tööd vallateel, teemaal ja teekaitsevööndis

- (1) Kõik vallateel, teemaal ja teekaitsevööndis kavandatavad teehoiuvälised tööd tuleb kooskõlastada vallavalitusega. Vallateel ja teemaal teehoiuvälisteks töödeks loa saamiseks tuleb vallavalitusele esitada kirjalik taotlus vallatee ja teemaa kasutamiseks, kasutamise tähtajad ja asendiplaan.
- (2) Vallatee kaitsevööndis oleva maa omanik või kasutaja võib kooskõlastamata teha oma majapidamise ja maakasutamisega seotud töid (maaharimine, saagikoristamine jms), kui need tööd ei ole vastuolus «Teeseaduse» ja käesoleva määruse teiste sätetega. Vallateega vahetult külgnevat maad peab maaomanik või kasutaja harima kuni teemaa piirini, seejuures kahjustamata teekraave, teemullet ja nende nõlvu. Ei ole lubatud maaharimismasinatega välja sõita vallateele, manööverdada sellel või selle nõlvadel.
- (3) Vallateel ja teemaal tehtavateks teehoiuvälisteks töödeks (metsaraie, põllutööd) tuleb vallavalitusega sõlmida kirjalik kokkulepe (Lisa 1) ja saada kooskõlastus maaomanikult.
- (4) Vallateel või teemaal teehoiuväliseid töid tegev juriidiline või füüsiline isik kannab täielikku vastutust kooskõlastatud tehnoloogia, tähtaegade, kvaliteedi ja liiklusohutuse nõuete täitmise eest.
- (5) Tööde alustamisest vallateel või teemaal peab töö tegija informeerima vallavalitsust üldjuhul kolm (3) tööpäeva varem. Järelevalvet korraldab vallavalitsus.
- (6) Tööde lõppedes koostatakse vallatee ja teemaa ülevaatamise akt (Lisa 2). Töö teostaja peab tasuma tee ülevaatamise aktis fikseeritud tekitatud kahjusumma või korrastama tee ühe kalendrikuu jooksul.

§ 7. Liikluse ajutine piiramine või sulgemine vallateedel

- (1) Vallateel võidakse ajutiselt liiklust piirata või tee liiklemiseks sulgeda avariide, loodusõnnetuste, vihmast või pinnase sulamisest tingitud tee kasutuskõlbmatuks muutumise või kandevõime kaotuse korral (kevad- ja sügisperioodil), teetööde või ettenähtud korras kooskõlastatud ürituse ajaks.
- (2) Otsuse teel liikluse sulgemiseks või piiramiseks teeb vallavalitsus. Eratee omanik kooskõlastab avalikus kasutamises oleva eratee kasutamise piiramise või sulgemise vallavalitusega.
- (3) Vallateel tekkinud otsese ohu korral võib liikluse sulgeda või seda piirata erandina ka politsei, informeerides sellest vallavalitsust.
- (4) Vallateel liikluse piiramise või sulgemise loa saamiseks tuleb vallavalitusele esitada taotlus vähemalt kaks (2) nädalat enne kavandatavat liikluse piiramist või sulgemist koos skeemi ja sulgemise aegade äranäitamisega.
- (5) Vallateedel võib raskekaaluliste masinatega teha metsa- ja sõnnikuvedu ainult (eriloo) kokkuleppe (Lisa 1) alusel. Luba kehtib koos tee asukoga skeemiga.
- (6) Loa väljaandmisest võib keelduda, kui punktis 5 nimetatud vedu võib tee muuta kasutuskõlbmatuks.
- (7) Samale teelõigule ei väljastata luba erinevatele vedajatele samal ajavahemikul.

§ 8. Vallateega külgneva maa omanike, kasutajate ning teemaal või kaitsevööndis olevate rajatiste omanike ja valdajate kohustused

- (1) Vallateega külgneva maa omanik või kasutaja teekaitsevööndi piires:
  - 1) hoiab korras temale kuuluvad juurdesõiduteed;
  - 2) hoiab kaitsevööndis korras teemaaga külgneva maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldab või lubab kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise;
  - 3) kõrvaldab teelt ja tee kaitsevööndist puu või oksad, mis tuulte, tormide ja lumesaju mõjul on kukkunud teele.

4) lubab vallavalitsusel teha teehoiutõid (teepeenra mahalükkamine, külgkraavi puhastamine, mulde korrastamine) **kuni 8 m ulatuses tee telgjoonest;**

(2) Juhul kui kaitsevööndis paiknevate ehitiste või rajatiste seisukord ohustab liiklust vallateel, peab omanik need korrastama või lammutama.

(3) Isikud, kelle kasutuses olev maa külgneb teemaaga, peavad hoolitsema, et koduloomad ja - linnud ei pääseks teele.

(4) Vallatee talihooldeks peab teemaaga külgneva maa omanik või kasutaja võimaldama teemaaga külgnevale maale lumevallide ja –kraavide rajamist tuisklume tõkestamiseks ning lume paiskamist väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei kahjusta maa omaniku või kasutaja vara ega takista juurdepääsu tema elukohale ja kinnisvarale.

(5) Teemaal ja teemaaga külgneval alal mulla-, maaharimis-, ehitus- ja teisi töid tegevad juriidilised ja füüsilised isikud vastutavad selle eest, et sõidukid ja kariloomad ei kannaks teele pori, sõnnikut, puuoksi jms. Vastasel juhul tuleb tee korrastada ühe ööpäeva jooksul.

9. Vallatee valdaja kohustused

(1) Vallavalitsus:

1) tagab teede sõidetavuse ja liiklusohutuse;

2) paigaldab liikluskorraldusvahendid;

3) jälgib teede seisukorda ning tee ja teemaaga külgnevate alade kasutajate tegevuse seaduspärasust, rakendab meetmeid tõkestamaks tee, teemaa ja teerajatiste kahjustamist ning ohu tekkimist liiklusele;

4) määrab teede talihoolduse ulatuse;

5) koostab teehoiukava;

6) teavitab elanikkonda teede ajutisest sulgemisest.

(2) Vallavalitsusel on õigus sulgeda tee või selle osa, kui pinnase sulamise, vihma või muude liiklust oluliselt mõjutavate tegurite tõttu on tee kandevõime nõrgenenud ja liiklus võib teed kahjustada või seal liigelda on ohtlik.

§ 10. Vallatee kasutajate vastutus

(1) Juriidilised ja füüsilised isikud, kes teede kasutamise või muu tegevusega on neid kahjustanud, risustanud või saastanud, kasutanud teid ebasihipäraselt või rikkunud käesoleva eeskirja teisi sätteid, kannavad vastutust «Väärteomenetluse seadustiku» järgi ning teekasutus- ja teekaitsenõuete rikkumise eest «Teeseaduse» §-des 40- 40⁸ toodud trahvisummade piires.

(2) Vallateele tekitatud materiaalse kahju peab süüdlane hüvitama.

(3) Materiaalse kahju suuruse teeb kindlaks vallavalitsus, kaasates selleks sõltumatu eksperdi.

(4) Vallavolikogu volitatud isikul on õigus fikseerida kõigil vallateedel käesoleva eeskirja nõuete rikkumisi ning koostada ettekirjutusi.

(5) Vallavolikogu poolt määratud isikul on õigus:

1) sõlmida eratee omanikega teekasutuse kokkuleppeid;

2) lasta eemaldada vallateele ja teemaale ilma nõuetekohase loata või kooskõlastuseta paigaldatud objektid (metsamaterjal, ehitusmaterjal, kergehitised, reklaami- ja infotahvlid) nende omaniku kulul; eemaldatud objekte hoitakse üks (1) kuu ja tagastatakse omanikule pärast teisaldamise- ja hoiukulude tasumist; kui omanik ei tasu tehtud kulutuste eest, kuuluvad teisaldatud objektid likvideerimisele või realiseerimisele;

3) reguleerida teehoiutööde puhul liiklust;

4) fikseerida vallateele tekitatud kahju suurus ja esitada vallavalitsusele ettepanek selle süüdlaselt väljanõudmiseks;

5) teostada kontrolli käesoleva eeskirja täitmise üle.

§ 11. Eratee avalikuks kasutamiseks määramine

(1) Eratee avalikuks kasutamiseks määramise otsustab vallavolikogu. Volikogu otsuses määratakse kindlaks:

1) Eratee omaniku ja valla vahelise eratee avaliku kasutamise lepingu tingimused;

2) Eratee avaliku kasutamise periood.

(2) Eratee avalikuks kasutamiseks määramisel lähtutakse eelkõige alljärgnevatest kriteeriumitest:

1) Avalik huvi

2) Eratee kasutajate hulk;

3) Eratee seisukord.

§ 12. Rakendussätted

(1) Tunnistada kehtetuks Koonga Vallavolikogu 25.10.2001. a. määrus nr 11 “Koonga valla maanteede kasutamise ja kaitse eeskiri”

(2) Määrus jõustub 02. aprillil 2012.a.

Kaljo Brandt

volikogu esimees

